

Provektion

KOD 45 Vittnet

Mål

Visa förtrogenhet med bokens innehåll genom läsförståelseuppgifter samt kunna läsa med flyt.

Syfte

Ett av uppnåendemålen för det femte skolåret är att eleverna ska *"kunna läsa med flyt både högt och tyst och uppfatta skeenden och budskap i böcker och saklitteratur skrivna för barn och ungdom, kunna samtala om läsningens upplevelser samt reflektera över texter,..."* (Kursplan i svenska åk 5, Skolverket).

I enlighet med vad kursplanen säger bör fokus ligga på mer läsning i allmänhet ute i skolorna, men framförallt mer tid för gemensamma samtal och reflektion. Idag finns det många elever som läser olika sorters texter med flyt, men utan att förstå innehållet i det som de läser.

Genomförande

Förbered lektionen genom att be eleverna läsa första kapitlet i boken. Lyft svåra ord, begrepp och uttryck i helklass som eleverna kan ha svårt att förstå.

Exempel på ord/begrepp/uttryck: att heja på någon, kika, kassa, att tränga sig, stapla, kund, passera, tveka, mumla, att grabba tag i, rodna.

Dela in eleverna i grupper om ca 4–5 elever i varje grupp. Instruera eleverna om att de först bör samtala om varje fråga i gruppen innan de skriver sina svar. Diskutera sedan frågorna i helklass och lyssna på några svar i varje grupp.

Läsförståelseuppgifter

Svara med hela meningar.

Vad heter bokens huvudperson?

Varför tror du att det är den personen som är huvudperson?

Vad kallas närbutiken?

Vad heter ägaren till närbutiken?

Vad ser Leila i butiken?

Hur reagerar ägaren när Leila berättar vad hon såg?

Vad är ett vittne?

Vad betyder ordet snattar?

VITTNET

– Är du inte i skolan så här dags?

Leila hade just kommit in i Oliven, den lilla närbutiken. Nu stannade hon och vände sig mot Bugg som stod i kassan.

– Vi fick sluta tidigare idag, svarade Leila.

– Jaha, vad skönt!

Bugg kikade på henne genom sina rödbågade runda glasögon.

– Hur trivs du här nu då? frågade Bugg vänligt.

Leila svarade inte direkt. Kunde Bugg förstå hur det kändes? Skulle hon berätta att hon längtade efter allt?

– Det är väl okej... , svarade hon.

– Det blir nog bättre ska du se. Välj en glass, sa Bugg. Det glömde jag säga till dig sist. Det får alla nya kunder.

- Tack, vad snällt, men ...
- Inga men! Glassboxen står där borta bakom lösgodiset. För du gillar väl glass?
- Såklart jag gör, men jag ska köpa mjölk också ... och tidningen.
- Tidningarna har jag här vid kassan och mjölken finns längst in i butiken.
- Okej. Tack!

Leila fortsatte längre in. Hon hörde att Bugg hejade på några andra som just kom in.

Allra längst in mellan mathyllorna såg Leila kyl-disken och hon trängde sig dit. Varor stod staplade överallt och det doftade äpplen, potatis och nybakat bröd. Leila gillade den här affären. Den var så lik den som hennes farbror hade där de bodde förut.

Hennes farbror var också glad och vänlig, men inte lika snäll som Bugg, som bjöd alla nya kunder på glass.

Leila tog ett paket mjölk och gick tillbaka mot kassan. Då fick hon plötsligt syn på några tjejer från skolan. Leila kände dem inte. De gick i femman eller sexan. Leila hejade sig och tog ett steg bakåt. När hon hade gjort det kom hon på att hon gömde sig. Varför gjorde hon det? Leila kunde inte förklara. Det bara blev så.

Leila såg sig omkring. Här kunde hon ju inte stå. Bugg skulle väl undra vart hon hade tagit vägen. Leila tog försiktigt ett steg framåt och kikade. Då såg hon det. Hon ville inte se, men det gjorde hon i alla fall. Hon hade inget val. En av tjejerna hällde allt godis i sin ficka istället för i påsen! Leila gick undan. Tjejerna hade inte sett att hon hade sett. Det var hon säker på.

Leila tog en annan väg tillbaka. Ändå blev hon tvungen att passera godishyllan, fast på andra sidan. Hon ville inte kolla ditåt, men hon kunde inte låta bli.

Där stod den längsta tjejen och en annan tjej med röd tröja. De stod med ryggarna mot kassan för att inte Bugg skulle se. Men Leila såg det tydligt. Den tredje tjejen, hon med tofsarna, gjorde det också! Hon hällde fullt med godis i fickan! Då hade Leila sett rätt. Hon hade inte inbillat sig. Tjejerna snattade!

Leila gick till kassan. Hur skulle hon göra nu? Bugg stod lutad över en tidning och läste.

6

Han tittade upp när hon kom.

– Nej, men där är du ju! Jag undrade just vart du hade tagit vägen.

Leila log osäkert mot honom och ställde mjölken på disken.

– Jaha, och så var det glassen som du skulle få. Gå nu och välj en riktigt god glass, sa Bugg och fortsatte läsa tidningen.

Leila tvekade. För att komma till glassboxen skulle hon bli tvungen att gå förbi tjejerna igen. När Bugg märkte att hon stod kvar tittade han förvånat på henne.

– Men, du! Vad har hänt? Mår du inte bra?

– Jo, men ...

– Inga men! Gå nu! Ska jag behöva gå och hämta en glass åt dig, eller?

Leila kände sig urdum. Bugg var så snäll. Leila kollade om tjejerna stod kvar. Det gjorde de, men det verkade inte som om de brydde sig om något annat än godiset.

7

Leila gick mot glassboxen. Hon tittade åt andra hållet när hon gick förbi dem.

– Hallå, sa den längsta tjejen plötsligt och vände sig om. Du går på vår skola. Du är ny, va?

– Mm, mumlade Leila förvirrat. Hon kunde inte låta bli. Hennes blick fastnade liksom på den andra tjejens ficka.

– Vad glör du på? frågade tjejen med tofsarna och stirrade ilsket på Leila.

– Inget, svarade Leila och fortsatte bort till glassboxen, öppnade den och grabbade tag i första bästa glass. Sedan gick hon snabbt tillbaka till kassan.

– Sådär, ja! Det var ett bra val, sa Bugg och flinade glatt när han la undan tidningen.

Inte förrän nu såg Leila att hon höll i en glassstrut, den dyraste!

– Blir man bjuden ska man absolut ta sin favorit, skojade Bugg och blinkade åt henne. Annars är det inte roligt för den som bjuder.

– Oj, jag såg inte ... jag bara tog en. Det var inte meningen ...

– Varsågod!

– Tack så jättemycket! sa Leila. Hon tog glassen och gick mot utgången. Hej då!

– Hallå! ropade Bugg. Mjölken! Den får du betala i alla fall. Du skulle väl ha en tidning också, sa du inte det?

– Oj, jag glömde ...

Leila kände att hon rodnade när hon gick tillbaka. Hon vågade inte kolla om tjejerna tittade på henne.

